

ИВАН ВАЗОВ
ПОД ГРЪМА НА ПОБЕДИТЕ

chitanka.info

ЩЕ УМРА СКОРО НЕГЛИ...

*Ще умра скоро негли — не жалея:
видях ти славата, Българийо, днес,
дочаках, майко, таз велика чест —
триумфа ти прекрасен да възнея.*

*И мойта песен — изблик на сърцето,
жив ек на славата ти — ще ечи
в грядущето. Прахът ми ще мълчи,
но тя сребриста ще звънти в небето.*

*О, не, не щъ умра — в гроб нека тлея, —
че мойта песен е един листец,
прибавен в твоя лавровий венец:
аз в твоето безсмъртие ще живея.*

Януари 1913

ПОД ГРЪМА НА УРАТА

*Кой плаче там, кой пее —
пламти в тревога свята?
България живее
под гръма на урата.*

*Тез удари отде са —
туй биене на млата?
Грядущето кове са
сред гръма на урата.*

*Кой този вик издава,
та екнат небесата?
Светът ни поздравява
през гръма на урата!*

ТЕОДОРУ РУЗВЕЛТУ

По повод на възхищените му похвали за България и за нейните победоносни войски през тая война, напечатани в американския вестник Outlook. По тоя случай цветът на софийското общество му изпрати благодарствен адрес.

*Ний чухме ти привета благороден
към нас, борци за светъл идеал,
о, син могъщи на народ свободен,
във чийто глас света се вслушва цял.*

*Борбата ни свещена и велика
венци на родината ни спечели
и в най-далеките земи, предели
триумфът ни възторг горещ извика.*

*Но твоят — за сърца ни е причина
с особна гордост да се разтуптяват:
духът на Вашингтона, на Франклина
през твоите уста ни поздравляват.*

Декември 1912

ОБНОВЕН НАРОД

Професору Ив. Д. Шишманову

*Да, таз война за нас морална беше баня.
Тоз подвиг упорит ни дигна, възроди,
духът ни из това горнило на страданья
излезе по-як, здрав и цял се подмлади.*

*Бухтящия ураган пречистюва въздуха.
Къде сега онез прах, вон и мърсоти
на нашия живот? Литнаха, не се чува.
Една велика страст в душите ни пламти.*

*Една велика страст, една велика мисъл
ни слива, движи, грей в тез кобни часове,
заветът, що сам бог в сърца ни е написал,
за жертви днес свети, велики ни зове.*

*И ний ги даваме за братята робове
без сметка и без жал — на бойните поля.
И сецваме се ний по-силни и по-нови,
и сякаш нова кръв в сърца ни се преля;*

*и чувство никакво дребнаво ил отровно
не ни мърси, а плам небесен в нас гори.
И сецваме се ний пораснали духовно
в тоз напън величав, по-чисти, по-добри.*

*Какъв запас от жар, от мъжество и сили,
високи доблести, духовни красоти
в народната душа небухнати се крили,
извикани навън от подвига свети!*

*Да, таз война за нас морална беше баня,
изкъпана оттам изскокна нашта чест,
светът на нов народ възторжено се кланя
и ний сами едвам познаваме се днес.*

Ноември 1912

ТАЗ ВОЙНА...

*От бурний Лозенград до бряга беломорски
посяхме с трупове полета и долове
и друмът ни бе друм настръхнал от гробове,
от пламнали села над хекатомби хорски.*

*От траури сега България чернее!
Венеца лавров наш как скъпо го купихме!
И колко младости в земята ги зарихме.
И зимний вятър днес над тях зловецо пее!*

*Навред беди, беди! Там кърви и гробове,
тук хиляди, безброй сираци и вдовици,
с борци и стонове напълнени болници,
запуснати нивя, затворени домове.*

*Война ужасна, зла, стихия разярена,
бич изстребителен, ехтеж от гняв, риданья,
война безмилостна, море от плач, страданья —
о, боже мой — и пак война свещена!*

Ноември 1912

НЕПРИЯТЕЛИ

ЕПИЗОД ИЗ БУНАРХИСАРСКИЯ БОЙ

*Подир ужасната „на нож“ атака боят
спечелен бе от нас: във бягство враговете;
войската ни след тях — със щика в гърбовете
и веч далек се чуї на паниката воят...*

*На бойното поле злоещо е мълчанье.
При опустелите от турците окопи —
тела разкъсани, налягали, кат снопи,
и живи йощ борци с кръвоструящи рани.*

*Вечерен пада здрач. Един ранен войскарин,
млад, снажен българин, се там подига тежко
(със щик в коляното е бедният ударен),
озърта се навред от туй поле мъртвешко.*

*Озърта се навред за помощ. И съглежда
далеко нейде си познато ханче нему:
превързочния пункт! И трепнува сърце му
болезнено в гърди от радостна надежда.*

*И тръгва хромишком да найде лек, подслона
при грижи български и тук да не остане
във тая ледна нощ при мъртвите душмани,
но ето, чува той на някого си стона.*

*И вижда там: ранен, стар турчин се превива
и гърчи от болез, „аллах, аллах!“ сè вика.
И стреснат, той позна врагът си, който щика
в месата му заби на яростта в порива!*

*И пламна той за мъст! И в първото жестоко
движение на гнева той щика си насочи
в гърдите на врага да го забий дълбоко.
Внезапно турчинът стрелна му страшни очи*

*и викна разярен: „Гявур проклет, убий ме!
Муши! Тук милостта аллахът забранява.
Аз тебе нараних, а ти, гявур, добий ме!
И аз те бих убил, да бе ръка ми здрава!“*

*И той чакà смъртта в ответ на таз омраза.
А българинът, блед и в изумление няма,
погледна този звяр, на троснато му каза:
„Ела с мен, будала, да те превържат тамо!“*

Декември 1912

„ШУМИ МАРИЦА“

В нашия национален марш, с изключение на първия куплет и първите два стиха на рефрена, всички останали стихове са крайно несмислени, като не отговарят и на темпа на музиката.

Поправянето на марша отдавна се налагаше. Аз струвам днес това и давам почти цял текста му в нова редакция. Желателно е у нас в тая форма да се възприеме от всички, за да имаме национален марш, и по съдържание колко-годе за пред хората.

*Шуми Марица
окървавена,
плаче вдовица
люто ранена.*

*Марш, марш,
с генерала наш!
В бой да летим
враг да победим.*

*Български чеда,
цял свят ни гледа,
хай към победа
славна да вървим.*

Марш, марш и пр.

*Левът балкански
в бой великански
с орди душмански
води ни крилат.*

Марш, марш и пр.

*Млади и знойни,
в вихрите бойни
ний сме достойни
лаври да берем.*

Марш, марш и пр.

*Ний сме народа,
за чест, свобода,
за мила рода
който знай да мре.*

*Марш, марш
с генерала наш —
в бой да летим
враг да победим.*

Ноември 1912

ПОКЛОН

*Поклон, народе мили,
работник и герой,
с крила, с железни сили,
поклон, народе мой!*

*Цалувам твойта слава,
свещений подвиг твой,
десницата ти здрава,
поклон, народе мой!*

*Цалувам ти венците,
юнако в мир и в бой,
ковач на бѣдниците,
поклон, народе мой!*

НА МАКЕДОНИЯ

*Не споменах ти името свето
в песни си йоще, Македоньо мила;
но в всеки стих и дума тръпне то,
на всяка песен дава тайна сила.*

*И твоят лик невидим в тях сияй,
и таз велика ратна епопея,
що славя аз, кръвта ни що чъртай,
ти вдъхваш, ти причина си за нея.*

Декември 1912 г.

С ЦВЕТЯ И ЛАВРИ ЛОБА ТИ ВЕНЧАВА...

*С цветя и лаври лоба ти венчава
светът, о, майко, днес:
геройство не позна подобна слава
и доблест не видя такава чест.*

*Пламтя от гордост, като гледам, майко,
венеца как ти грей,
ридая глухо, като мисля, майко,
кръвта, из твойто тяло що се лей.*

Януари 1913

НА БЪЛГАРИЯ

*Ти, Българьо, майко на витязи,
майко, кървав лавър що венчава,
дух геройски що докрай запази:
слава тебе, вечна слава!*

*Вам, юнаци от смърт пощадени,
здрави синове на майка здрава,
днес окичени с венци зелени,
слава вам, нетленна слава!*

*Вам, герои, кости в бой сложили,
жертви скъпи за идея права,
цветли духове, нам вечно мили,
слава вам, безсмъртна слава!*

МОИТЕ ПЕСНИ

*И аз на своя ред ще си замина,
трева и мен ще расне над прахът.
Един ще жали, друг ще ме проклина,
но моите песни все ще се четат.*

*И много имена и лесна слава
годините без жал ще изметат
ил ще покрие плесен на забрава,
но моите песни все ще се четат.*

*В тях зов се чуй за правда, за свобода,
любов и благи чувства ги красят
и светлий лик на нашата природа,
та моите песни все ще се четат.*

*В тях вее на Балкана лъхът здрави
и тайните хармоний му звучат,
и гръмът на народните ни слави,
та моите песни все ще се четат.*

*Във тях душата ми изля се цяла
с най-скъпите си бисери, цветя,
в тях всичко светло, ценно си е дала,
във тях живеи, звънти и тръпне тя.*

*Не ме смуцава див вой от омрази,
не стряска ме на завистта гневът —
спокойно гледам в бъдещето ази:
там моите песни все ще се четат.*

Те жив са отклик на духа народни,

*а той не мре, и дор сърца туптят
от скръб и радост в нашия край свободни,
и мойте песни все ще се четат.*

Януари 1913

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.